

Universitätsbibliothek Paderborn

**Io. Francisci Leonis Eporediensis I. V. D. Episcopi
Thelesini Thesaurus Fori Ecclesiastici**

Leoni, Giovanni Francesco

Coloniae Agrippinae, 1682

144 Injustum est, ut laicus clericum judicet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10316

cap. que semel, 19. quest. 3; cap. semel, de reg. jur. in c. Oldrad. dict. conf. 83. num. 4. & 5. l. 1. ff. de rer. divis. & §. nullius, insit. eodem sit. Accedit, quod vasa, altaria, templa, vestes, calices, & alia Deo sacrata prædia divinis usibus tradita, castra, villa, agri, decimæ, primitiæ, homines, animalia, & bona quæcunque ecclesiastica, quia sunt Deo dicata, oblata, tradita, ac divinis usibus destinata, eo ipso sancta, & religiosa censentur, eadem cap. prædia, & cap. in legibus, 12. quest. 2. l. summa. de rer. divis. §. nullius, insit. eodem tit. & Azor. d. cap. 12. ver. ego sanè, & à profano, ac civili usu separantur, & pari modo detici eo ipso, quod Deo sacrati existunt, ab omni civili usu, & laicali iurisdictione sunt exempti Oldrad. eod. conf. num. 5. & plenè Azor. eodem c. 12. vers. & in dicti capitibus. Et hæc est communis opinio fundata, & approbata auctoritate Pontificum à conciliis generalibus, à sacra Rota Romana, & gravioribus auctoritatibus, à qua recedere, non est tutum; quia in interpretatione legis divinæ, super decisionibus dubiorum, potius debemus stare distinctionibus Summorum Pontificum, quam dictis Theologorum, etiam quod sicut sancti,

¹⁴¹ Potestas enim tibi interpretandi data est non sanctis, sed Summis Pontificibus, cap. 1, & ibi glos. 1, 20, dist. cap. per venerabilem, qui fil. sint leg. & Ioan. à Capistr. de auctorit. Pap. par. 3, 2, par princip. num. 93, tract. 10, 13. Imò peccant Theologi tenentes contra constitutiones, & decisiones Pontificum, ut post Ant. de Butt, tenet Abb. in cap. tua, il. 1, num 5, de decim. Et multò magis laici legum doctores, qui audeant eas interpretari Genes. cap. 47, & Esdra cap. 7, lib. 1, contra sensum commu-

mem Theologorum, & Canonistarum; imò contra decisionem concil. Lateranen, de qua in cap. non minus cap. adversus de immunit. eccles, & cap. tributum §. quamvis etiam, 23. quest. 8. cum legum civilium doctores careant auctoritate sacram scripturam interpretandi.

¹⁴² ¶ Etenim, antequam esset Petrus, clerici non erant subjecti potestati laicali, ut Psalm. 104. ubi, nolite tangere Christos meos, hoc est unctos meos, ut sunt clerici, qui, Deo saerantur, gloss. penult in cap. si Imperator. 96. distinct. Rom. sing. 404. incipien. sed an potest. Alexand. in conf. 3, num. 1. lib. 1. & Azor. ubi supra. vers. primi ex divinis.

¹⁴³ Nec tibi excusat personæ illius magistratus juramento, quo sunt obstricti, de eorum voto secreto, contra vel in favorem illius, quem factiosum, turbulentumque in civitate existimant, explanando: quia juramentum, ut sit licitum, tres comites habere debet, nempe, judicium, justitiam, & veritatem, e. jurabunt, 22. qu. 1. S. Raymond. in sum. lib. 1. de transgr. rot. §. tria. exiguntur, & Navar. in c. 12. num. 3. tom. 3.

¹⁴⁴ Est tibi enim contra justitiam, quod laicus judicet clericum, cap. si diligenti, de foro comp. cum alijs suprà allegatis; & uti contra justitiam præstitum servari non debet, cap. est etiam cum duob. seqq. 22. quest. 4. & dicto c. si diligenti, insin. de foro comp. quinimo illud servantes mortaliter peccant, pro quo peccato incidunt in dictam excommunicationem Bullæ Cœnæ Domini, contra illam contravenientes promulgatam: in eamque iacidunt, quicunque magistratus, judices, notarij, scribæ, executores, subexecutores, consiliarij, V. v. senato-

senatores, praesidentes, cancellarij, vicecancellarij, quomodolibet se interponentes in causis capitalibus, seu criminalibus, contra personas ecclesiasticas, juridice, vel auctoritative, ut per Sayr. in Thesaur. cas. cons. cap. 23. numer. 2. Clericum enim esse incorrigibilem declarari debet per judicem ecclesiasticum, non autem per secularem. Capit. decif. 112 num. 6.

145 Multae enim actiones + contra clericos hoc loco magistratibus secularibus sunt prohibitae.

Prima est eorum, qui quomodolibet se interponunt in causis capitalibus, seu criminalibus; & illa vox: quomodolibet intelligenda est juridice vel auctoritative.

Secunda actio est illos processare ut per eundem Sayr. in Thes. cas. cons. tom. 1. lib. 3. c. 23 num. 2. & Graff. in decif. par. 1. lib. 4. c. 18 nu 149.

146 Illa enim dictio, + quomodolibet, est universalis, quae comprehendit processum quoconque modo factum, ut per gloss. in clement. 2. in verb. quomodolibet, & sent. excommunic. Albert. de Ros. in dictionario, & verb. quomodolibet. Paris. cons. 58. numer. 10. volum. 1. Et comprehendit omnes modos excogitabiles, nempe realem, personalem, directum, & indirectum, ut per gloss. in dict. clement. 2. & Hypol. de Marsil. in cons. 80 num. 38. Illa enim secreta datio votorum habet vim sententiae, quae præsupponat processum factum, eo modo, quo in similibus fieri solet.

147 Et, quamvis fiat sine scriptura, + etiam sine scriptis processus fieri potest, & tamen dicitur processus, auth. nisi breviores,

& ibi Bart. & Bald. C. de sentent. ex brev. recit. Unde, quando magistratus discolatus unitur, & sedet pro suffragis ventilandis; processus est juxta consuetudinem formatus, & uti processantes omnes in censuris contentis in Bulla Cœna Domini incident, etiam, quod non consequatur condemnatio, & qui votum favorable clericu, quod non sit factiosus, & pena discolatus multandus, dederunt; nisi declaraverint, nolle contra clericum aliquo modo procedere.

148 Quia cum alias quilibet participet in processu facto, omnes eandem penam incurrit; cum enim per ipsos non steterit, quominus clericum condemnaverint, suffragiis ipsum cribrando; hoc casu ex solo processu ad calculum condemnatione non secura, pena dictæ excommunicationis incurrit, prout in atrocioribus, l. si quis non dicam rapere, & ibi Bart. & Bald. C. de episc. & cler. c. 1. & ibi gloss. & Abb. primo not. de presumt. & Felyn, in trad. quan cont. puniat. nu. 1. & est casus in Bulla Cœna Domini expresse comprehensus, ut in eadem Bull. nu. 19 ibi processando, & cum auctoritative fiat processus, magistratus ipse facto excommunicationis sententiam incurrit, Navar. in c. 27. n. 71. vers. declaratio prima.

149 Nec se + tueri valent longa consuetudine: quia laici vi consuetudinis nullam possunt habere in clericos potestatem, ut post Joann. Andr. & Dom. tenet Felyn. in cap. 2. num. 3. de major. & obed. Card. in cons. 68. Rot. dict. deces. 10. num. 4. de consuet. in antiqu. cap. clerici, & ibi Abb. numer. 5. & 6. & Dec. num. 35. de jud. & plen. ac bene Azor eodem lib. 5. institut. moral. c. 12. sub. vers. sed dubitari posse. Quæ conclusio.